

Patienter i psykiatrien skal opleve høj kvalitet i patientforløb på tværs af sektorer

Tilbud i behandlingspsykiatrien, socialpsykiatrien og misbrugscentre bør samles og fagligt styrkes sådan, at patienter oplever sammenhæng og høj faglig kvalitet på tværs af behandling og rehabilitering.

Unge skal opleve uafbrudte forløb i overgangen fra børne- og ungepsykiatrien til voksenpsykiatrien. Derfor bør der være fleksible overgange til voksenpsykiatrien for unge op til 25 år.

33% af alle patienter der kommer i berøring med psykiatrien har et **samtidigt misbrug**

75% af alle psykiske lidelser debuterer frem til 25-års alderen

TAL OG FAKTA

Omkring hver 3. patient i berøring med psykiatrien har et misbrug. Misbrug har betydning for den psykiske lidelse og de to forhold forstærker hinanden negativt og vanskeliggør behandling.

Der ses stigende genindlæggelser i psykiatrien, som nu tæller hver 4. indlæggelse. Det afspejler bl.a., at alt for få patienter modtager tilstrækkelig opfølgende behandling og rehabilitering.

Størstedelen af alle psykiske lidelser debuterer i børne- og ungdomsårene. I dag afbrydes behandlingsforløb i børne- og ungepsykiatrien typisk for unge, når de fylder 18 år og overgår til voksenpsykiatrien.

POTENTIALER FOR HØJERE KVALITET I PATIENTFORLØB:

Der kan skabes bedre sammenhæng mellem behandlings- og socialpsykiatri og misbrugsbehandling:

- Samlet behandling af psykisk lidelse og misbrug for patienter med dobbeltdiagnoser
- Oprustning af faglige kompetencer i socialpsykiatri ved at lade psykologer fra psykiatrien arbejde på tværs af behandling og rehabilitering

Det er muligt at lave sammenhængende behandlingsforløb for unge i børne- og ungepsykiatrien ved at lave fleksible overgange.

DANSK PSYKOLOG FORENING FORESLÅR:

- **Behandling af psykiske lidelser og samtidigt misbrug for patienter med dobbeltdiagnoser skal samles ét sted**
- **Lav udgående funktioner, hvor psykologer fra psykiatrien tilbyder opfølgende behandling og understøtter recovery**
- **Gør overgange fra børne- og ungepsykiatrien til voksenpsykiatrien fleksible for unge op til 25 år**

FORDI:

- Der er et uudnyttet potentiale i at skabe uafbrudte og velkoordinerede patientforløb
- Højere faglig kvalitet i rehabiliteringen kan reducere risiko for tilbagefald
- Alle unge der debuterer med en behandlingskrævende psykisk lidelse, skal sikres høj kvalitet og uafbrudte patientforløb

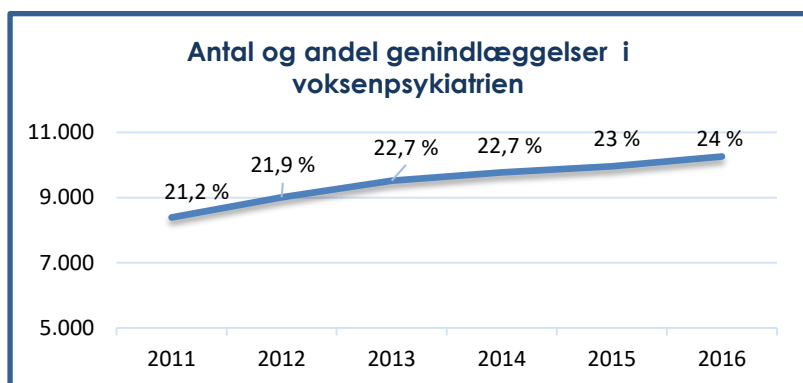
Patienter i psykiatrien skal opleve høj kvalitet i patientforløb på tværs af sektorer

Tilbud i behandlingspsykiatrien, socialpsykiatrien og misbrugscentre bør samles og fagligt styrkes sådan, at patienter oplever sammenhæng og høj faglig kvalitet på tværs af behandling og rehabilitering. Udgående funktioner fra behandlingspsykiatrien til socialpsykiatrien vil sikre et fagligt løft og lette recovery for patienter med rehabiliteringsbehov.

Unge skal opleve uafbrudte forløb i overgangen fra børne- og ungepsykiatrien til voksenpsykiatrien. Derfor bør der være fleksible overgange til voksenpsykiatrien for unge op til 25 år.

Patienter med komplekse problemstillinger har behov for sammenhængende tilbud

Der mangler sammenhæng i de tilbud, som mennesker med alvorlige psykiske lidelser får, når de udskrives fra psykiatrien. Et stigende antal genindlæggelser i voksenpsykiatrien, en presset retspsykiatri og flere patienter med et samtidigt misbrug, vidner om behov for koordinerede tilbud, hvor flere fagpersoner samarbejder og er til rådighed for patienten.

* Data fra eSundhed

- Der vil altid være genindlæggelser i psykiatrien, men når antallet af genindlæggelser er stødt stigende og knap hver fjerde indlæggelse er en genindlæggelse, er det udtryk for at alt for mange patienter ikke modtager tilstrækkelig behandling og evt. efterfølgende rehabilitering.
- Når knap en tredjedel af alle patienter i berøring med psykiatrien har et misbrug, er det utilstrækkeligt ikke at sikre en samlet behandling af den psykiske lidelse og misbruget. Misbrug har betydning for den psykiske lidelse, og de forskellige forhold kan forstærke hinanden negativt.

- I de fleste af regionerne har der i 2016 været konstant overbelægning på retspsykiatriske afdelinger, så hver 10. seng i almenpsykiatrien går til en retspsykiatrisk patientⁱⁱ. En presset retspsykiatri er udtryk for, at psykiske lidelser udvikler sig til at blive farlige, når de ikke bliver behandlet ordentligt i tide.
- Det er dyrt for samfundet ikke at sikre patienter i psykiatrien den mest kompetente og sammenhængende indsats, da det kan forlænge sygdomsforløbet og dermed risiko for lange sygemeldinger eller frafald fra arbejdsmarkedet.

Derfor foreslår Dansk Psykolog Forening bedre sammenhæng i patientforløb gennem:

- Behandling af psykiske lidelser og samtidigt misbrug for patienter med dobbeltdiagnoser skal samles ét sted
- Lav udgående funktioner hvor psykologer fra psykiatrien tilbyder opfølgende behandling og understøtter recovery i socialpsykiatrien og patienters nærmiljø

Fordi:

- Psykiske lidelser og samtidigt misbrug kan kun behandles ordentligt, hvis behandlingspsykiatrien og misbrugsbehandlingen samles.
- Der er behov for et fagligt løft i socialpsykiatrien, da patienter med komplekse problemstillinger har behov for kompetent støtte til at komme sig bedst muligt.
- Psykologer har viden, der går på tværs af psykiatrisk behandling og rehabilitering og recovery-processer.
- Der er et uudnyttet potentiale til at sikre sammenhængende forløb, der kan skabe reel recovery for patienter og tilbagevenden til hverdagen og dermed forebygge tilbagefald.
- Det er bredt anerkendt, at en af sundhedsvæsenets, herunder psykiatriens, største udfordringer handler om at skabe sammenhængende patientforløb.
- En stærk koordinering og flydende overgang mellem behandling og rehabilitering kan sikre kortere sygdomsforløb og reduceret risiko for tilbagefald.

Ingen unge skal opleve afbrudte behandlingsforløb i psykiatrien

Når unge fylder 18 år overgår de i dag fra børne- og ungepsykiatrien til voksenpsykiatrien på nær i Region Syddanmark, hvor aldersgrænsen er ved 20 år. Det betyder, at behandlingsforløb i børne- og ungepsykiatrien bliver afbrudt og overgår til behandling i voksenpsykiatrien.

- 75% af alle psykiske lidelser debuterer frem til 25-årsalderenⁱⁱⁱ. Alle unge der debuterer med en psykisk lidelse skal modtage en samlet behandling, der ikke afbrydes ved en bestemt alder.
- Afbrudte patientforløb går ud over kvaliteten i den samlede indsats overfor patienter i psykiatrien og forlænger sygdomsforløbet og øger risikoen for tilbagefald – det er til stor belastning for den enkelte unge og de pårørende.

Derfor Foreslår Dansk Psykolog Forening:

- Gør overgange fra børne- og ungepsykiatrien til voksenpsykiatrien fleksible for unge op til 25 år

Fordi:

- Som ung patient har man behov for, at man ikke pludselig ved ens 18 års fødselsdag skal overgå til en anden psykiatri. Unge patienter skal opleve at være kommet sig efter sygdomsforløb før de slippes af børne- og ungepsykiatrien.
- Unge patienters behov for samlede behandlingsforløb skal være udgangspunktet for planlægning af overgange mellem børne- og ungepsykiatrien og voksenpsykiatrien
- Det er vigtigt, at det opstartede behandlingsforløb i børne- og ungepsykiatrien ikke afsluttes før patienten er fulgt i en stabiliseringsperiode, sådan at der sikres et sammenhængende forløb frem til at patienten er stabil eller har kommet sig.
- At man bliver myndig som 18-årig er ikke ens betydende med, at man har en udviklingsmæssig modenhed og livssituation som en voksen.

ⁱ Toftdahl et al., 2016, *Prevalence of substance use disorders in psychiatric patients: a nationwide Danish population-based study*, *Social psychiatry and psychiatric epidemiology*; 51 (1): 129-40

ⁱⁱ <https://www.zetland.dk/historie/sOLV5PnV-mOz96NzZ-37f19>

ⁱⁱⁱ http://www.vidensraad.dk/sites/default/files/vidensraadforebyggelse_boern-og-unges-mentale-helbred_digital_01_0.pdf